

FM 2017/128
Nuuk 24. april 2017
Kelly Berthelsen

Forslag til: Inatsisartutlov nr xx af xx.xxx 2017 om misbrug. (Naalakkersuisoq for Sundhed)

Vi er alle opmærksomme på, hvor store misbrugsproblemer der er ud i samfundet.

Der er mange virkninger for enkeltpersoner samt for samfundet: Folk dør alt for tidligt, de mange følgesygdomme som misbrug medfører koster mange penge for samfundet.

Det er især virkningerne for ikke misbrugere, det vil sige børnene, som er mest forargelig, idet disse uforvarende bliver ramt og fordi mange arver problemerne.

Disse følger der viser sig i overfladen hos de enkelte mennesker og for samfundet anser vi som de centrale, idet disse kan ses umiddelbart.

Men misbrug af euforiserende stoffer kan også have tragiske konsekvenser for folks åndelige liv – nemlig for folks skikke. Det vil sige, at den enkelte misbrugers skikke bliver accepteret i samfundet og efterhånden anses som almindelige og dermed spredes.

Vi kan nævne et fåtal af de skikke og vaner som misbrug medfører:

Lad os tage alkohol først

Tab af fritidsaktiviteter

Tidligere har der været mange foreninger samt mange frivillige der aktivt deltager i foreningslivet og som kendetegnede grønlanderne er ved at miste fodfæste, og i stedet er anses selvisheden som naturlig.

I forhold til andre lande er vold meget udbredt. Og desværre sker 2/3 af alle dødsfald som følge af alvorlige hændelser, det vil sige som følge af vold, selvmord, drab eller ulykker, hvilket er mange. Dette anses mere og mere naturligt.

Også til hash:

Mistillid – tillid er fundamentet i samfundet, at få sig et arbejde, at få sig en samlever og mange andre baserer sig på tillid. Bagtalelse, mistillid af egne frænder, manglende samarbejde hos os skaber splid i samfundet.

Et af kendetegnene ved brug af hash er *utilpashed* som har spredt sig i samfundet og har haft negativ effekt. Man kan ikke undlade at blive forbavset over at fiskeindustrien samt andre arbejdspladser mangler arbejdskraft i nogle af de hårdest ramte arbejdsløshedsbyer.

Disse er symptomer på misbrug for enkelte mennesker som har spredt sig i samfundet og er blevet til ulemper.

For os som folk der arbejder hen i mod vores egen stat vil disse ulemper blive vores akilleshæl som vil trække os i negativ retning, hvorfor vi må bruge alle vore kræfter for at komme ud af disse.

Jeg ønsker at benytte denne lejlighed for at komme med denne anmodning til enhver der arbejder med misbrugsbekæmpelse og til os lovgivere:

Næsten alle rusmidler medfører afhængighed hos både krop og sjæl. Det kommer an på hvor meget den enkelte er modtagelig genetisk set samt hvilket rusmiddel det drejer sig om. Eksempelvis er omkring halvdelen af folk som er afhængige af alkohol genetisk betinget, mens hos andre skyldes miljø og vaner. Ligeledes har man en viden om, at misbrug af hash også er genetisk betinget. Derudover har jeg ligeledes nævnt at rusmidler medfører afhængighed hos både krop og sjæl.

Derfor er denne påstand: "Det er ikke alkohol – eller rusmidlet – der har skylden, det er mennesket der bærer skylden" ikke korrekt. Ikke fordi at mennesket er svag eller et slet menneske, eller at mennesket har dårlige vaner eller har svag karakter, at vedkommende bliver får en afhængighed. For hvis det var tilfældet ville det være så meget nemmere at komme ud af misbrugslivet. Det er rusmidlet der skaber afhængighed samt at det er genetisk betinget at en person nemmere kan blive afhængig.

Netop dette er grunden til at det i det fleste tilfælde kræves en veltilrettelagt misbrugsbehandling, der tager udgangspunkt i dokumenterede effekter, for at folk kan komme ud af deres afhængighed, og ved at man støtter disse, kan man forhindre dem i at få tilbagefald.

Vi som folkevalgte har en pligt til at lette livsvilkårene for den enkelte borger. Inuit Ataqatigiit er overbeviste om, at såfremt samfundet skal være velkørende – og såfremt samfundet skal opnå selvstændighed – er forbedring af livsvilkårene for de enkelte borgere den vigtigste vej at tage. Derfor vil vi støtte alle bestræbelser for at komme ud af vores største udfordring – nemlig misbrug af rusmidler – for at vi som samfund kan komme videre.

Vi støtter inderligt dette forslag og vil gerne henvise punktet til behandling i relevant udvalg og ønsker dem gode resultater i deres arbejde.

Tak.